

Ártatlanok

LEVELEK A KNER CSALÁD ÉLETÉBŐL, FELOLVASÓSZÍNHÁZI ELŐADÁS

„Lehetetlen, hogy azért, amit végeztem és létrehoztam, a halálosítélet legyen a jutalmam, kedves Miklósom. Ártatlannak érzem magam. Sok álmatlan éjszaka keserves kínlődásába került, amíg azt a feltett kérdést: a magyar népnek szüksége van-e az én pusztulásomra, jobb lesz-e neki, ha elpusztulok, használok-e neki azzal, ha elveszek, eldöntöttem. Rájöttem, hogy nem használ neki. Sőt.” – írta Kner Imre 1939 januárjában egyik barátjának.

Az előadás a *Levelek a Kner család életéből 1938–1949* (2023) című kötet szöveganyagára épül, a felolvasószínház közreműködői a nagy múltú, világhírűvé vált gyomai nyomdász- és művészdinasztia életébe nyújtanak bepillantást Kner Izidor Gyomán, Budapesten és Chicagóban élő leszármazottainak levelei alapján. A dokumentumok megidézik egy magyar zsidó család tagjainak a második világháború előtti, alatti és utáni életesélyeit, elsősorban a *menni vagy maradni* kérdésére adott válaszait, az amerikai életbe való beilleszkedés élményét, a holokauszt áldozatainak és túlélőinek tragikus sorsát.

Az előadás szöveganyagának összeállításában közreműködött az eredeti 700 oldalas könyv leveleinek válogatója Erdész Ádám történész-leveletáros és Szil Ágnes író.

- ◆ Kner Albert – Hirtling István
- ◆ Kner Erzsébet – Hegyi Barbara
- ◆ Kner Imre – Hegedűs D. Géza
- ◆ Kner Endre – Szántó Balázs
- ◆ Kner Zsuzsa – Antóci Dorottya
- ◆ Kner Mihály – Szántó Balázs
- ◆ Narrátor I. – Antóci Dorottya
- ◆ Narrátor II. – Hegedűs D. Géza
- ◆ Rendező: Hegedűs D. Géza
- ◆ Dramaturg: Elek Tibor

Az előadást Gyomaendrődön a Határ Győző Könyvtárban a Gyulai Várszínház produkciójaként, Budapesten a Momkult Kupaletérmeben láthatták az érdeklődők. A gyomaendrődi könyvtárban rendezett előadás teltházas volt.

„A közönség együtt rezonált a darabbal, a művészek előadásával, amelynek végén elérzékenyülve, állótapssal fejezte ki elismerését. Felemelő, megrázó, csodálatos előadás volt, amelyhez hozzájárult az is, hogy itt, Gyomaendrődön közösen élhettük át.

A forrásértékű kiadvány a családtagok közötti levelezésből válogatva mutatja be a Kner családnak a zsidótörvények, a háború és a holokauszt következtében elszenvedett sorsát. A rettenet ideje alatt odaveszett Kner Izidorné, Kner Endre és Kner Imre is. A kivándorolt Kner Albert – aki Amerikában találta meg új életét és rendkívül sikeres pályafutását – leveleivel, csomagokkal, pénzzel támogatta, segítette az itthon maradottakat, bízta őket a kivándorlásra. A háború vége azonban nem hozott megnyugvást, hiszen Kner Imre fia, Mihály nem tudta feldolgozni szerettei elvesztését, öngyilkos lett. Ezek a tények, amelyeket jószerevével mindenki ismer, akinek fontos a Kner név. A levelek viszont azt is bemutatják, milyen tiszta, érzékeny lelkű, művészi hajlamokkal megáldott család volt a Knerék. Irigylésre méltón fontosak voltak egymásnak, szeretettel, tisztelettel fordultak egymás felé. Őrizték a hagyományokat, miközben nyitottak voltak az újra, a lehetőségekre. Felelősséggel, méltósággal viselték a gyalázatos megpróbáltatásokat, az emberi aljasságot” – tudtuk meg a Határ Győző Könyvtár közösségi médiában közzétett beszámolójából.